

**Sprawozdanie z realizacji zadania nieinwestycyjnego wraz z opisem
osiągniętego efektu rzeczowego i ekologicznego**

Tytuł zadania: Drzewa dla zielonej infrastruktury Europy

Nr umowy: WFOŚ/D/628/23/2017

Nr umowy: WFOŚ/PP/236/2020

Sprawozdanie z realizacji zadania:

Opis:

Projekt miał charakter kampanii edukacyjnej, jego główne oddziaływanie dotyczyło wpływu na świadomość decydentów i społeczności lokalnych.

„Drzewa dla Zielonej Infrastruktury Europy” („Trees for Europe’s Green Infrastructure”) to międzynarodowy projekt dofinansowany przez Program LIFE Komisji Europejskiej. Cel główny projektu to poprawa gospodarowania drzewami przez opracowanie oraz rozpowszechnianie standardów i dobrych praktyk utrzymania drzew poza lasami, w krajobrazach wiejskich i zurbanizowanych. Projekt został zrealizowany w latach 2016–2021 przez Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa, które było partnerem projektu, a liderem projektu była Fundacja EkoRozwoju. Partnerem zagranicznym była organizacja BUND w Meklemburgii-Pomorzu (Niemcy).

W ramach 5 lat wdrażania projektu powstał dorobek intelektualny o bardzo dużym znaczeniu dla zmiany traktowania drzew w Polsce. Wiele zależy od upowszechnienia tego dorobku w dalszych inicjatywach i od współpracy z decyzyjnymi instytucjami. Wokół działań na rzecz drzew zgromadzono osoby z różnych branż – od ekspertów dendrologów, arborystów, planistów, naukowców, po przeciętnych mieszkańców zwyczajnie zainteresowanych losami drzew w swojej okolicy. Powstały więzi, kontakty, wiedza... co procentuje po dzień dzisiejszy.

Projekt został wysoko oceniony przez Komisję Europejską, został rozliczony bez uwag.

Wparcie ze strony WFOŚiG w Gdańsku polegało na przyznaniu dotacji oraz pożyczki płatniczej.

Efekt rzeczowy:

Opis:

I. Opracowanie standardów zarządzania drzewami.

Standardy prac na drzewach opracowały zespoły eksperckie w konsultacji z podmiotami odpowiedzialnymi za zarządzanie terenami zadrzewionymi. Ponadto projekty standardów zostały poddane publicznym konsultacjom. Korzystając z najlepszych doświadczeń innych krajów, są rozpowszechniane i przekazywane praktykom do stosowania w Polsce oraz w innych krajach Europy.

- **Standard cięcia i pielęgnacji drzew** systematyzuje rodzaje prac na drzewach i w ich otoczeniu, wyraźnie oddzielając różne rodzaje cięć, wzmocnień mechanicznych oraz prac poprawiających bytowanie drzewa – pielęgnacyjnych. Poza technicznym aspektem poprawności wykonywania prac uwzględniono także ich znaczenie dla różnych kategorii drzew oraz cel stosowania. Takie podejście pozwala uporządkować rodzaje prac na drzewach i w ich otoczeniu określić ich cel i zakres oraz stosowanie, jak też polepszyć komunikację między zamawiającymi i wykonawcami. Przyjęte tu nowatorskie podejście uwzględniające potrzeby drzew pozwala na dostosowanie działań dla jak najdłuższego trwania drzew w zgodności z potrzebami bezpieczeństwa publicznego.
- **Standard inspekcji i diagnostyki drzew** porządkuje, systematyzuje i dookreśla procedurę oraz treści oceny drzew na dwu poziomach – podstawowym i zaawansowanym. Pomaga uzupełnić obecne

procedury lub wprowadzić nowe, pomocne oceniającym drzewa – diagnostom i weryfikującym wyniki – zamawiającym te oceny i wydającym decyzje. Standard wprowadza kompleksowość oceny oraz stanowi przewodnik po najważniejszych cechach diagnostycznych.

- **Standard ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym** obejmuje kompleksowe procesy od projektu do wykonania, opisując i porządkując obiekty ochrony, sposoby jej realizacji – w tym technologie prac oraz osoby odpowiedzialne. Stanowić może realną pomoc dla wszystkich podmiotów procesu inwestycyjnego, ułatwiając ustalanie celów, procesy realizacji oraz kontroli i oceny.

Standardy opracowane są w formie dokumentów. Mogą zostać przyjęte przez samorzady jako prawo miejscowe lub mogą być adoptowane do tworzenia specyfikacji w postępowaniach przetargowych na wybór wykonawców w pracach związanych z drzewami (np. w procesach projektowania remontów i przebudów dróg, pielęgnacji zieleni, nadzorach inwestycyjnych, itd.).

2. Szkolenia dla liderów, animatorów, ekspertów.

- Przeprowadzenie 13 dwudniowych szkoleń dla animatorów społecznych i liderów „Drzewa jako narzędzie animacji społecznej”, w których udział wzięło łącznie 216 osób. Uczestnicy szkoleń wyposażeni w wiedzę o drzewach, zrealizowali liczne działania w swoich miejscowościach, od prostych działań polegających na włączeniu tej tematyki w działalność domu kultury, wydarzenia ekologiczno - kulturalne, np. święto drzewa, święto alei po projekty związane z sadzeniem drzew i zakładaniem nowych alej (np. opisana w Poradniku Przyjaciół Drzew inicjatywa posadzenia alei czereśni ptasich w Ryjewie). Odziaływanie tych szkoleń ma charakter długofalowy.
- Przeprowadzenie 2 spotkań dla ekspertów z obszaru aktywności społecznej i wywołanie dyskusji na temat włączenia działań na rzecz ochrony klimatu i drzew w nurt edukacji kulturalnej i działań społecznych. Udział wzięli zarówno doświadczeni działacze jak i środowiska naukowe. Konsekwencją było włączenie tej tematyki do ogólnopolskiego programu Domy Kultury +.

3. Program IT Check Trees – narzędzie do inwentaryzacji drzew i zarządzania drzewami.

- Adaptacja do warunków polskich programu CheckTrees ułatwiającego gromadzenie danych o drzewach oraz do upubliczniania tych danych. Świadomość zasobów, jakimi dysponujemy pozwala budować bardziej trwałe rozwiązania ochrony drzew. Program ma obecnie 70 użytkowników, i stale się rozwija.
- Inwentaryzacja 8000 drzew – jest to praca wykonana w ramach testowania programu i adaptacji do warunków polskich programu.

Szczegółowy zakres wszystkich działań został zebrany w tabeli. Listy uczestników i programy zajęć, publikacje i inne produkty zostały załączone w formie elektronicznej.

Efekt ekologiczny:

Opis:

Efekt o charakterze edukacyjnym i wypracowania praktycznych narzędzi ułatwiających zarządzanie drzewami:

1. Adaptacja do warunków polskich i wdrożenie systemu IT ułatwiającego zarządcom zieleni przydrożnej i innych form zieleni skuteczne zarządzanie alejami.
2. Podniesienie wiedzy i umiejętności decydentów w zakresie zarządzania zadrzewieniami - w trakcie trwania projektu udział w szkoleniach i działaniach praktycznych.
3. Podniesienie świadomości społeczności lokalnych oraz pobudzenie społeczności lokalnych do działań na rzecz drzew
4. Głównym efektem jest wypracowanie mechanizmów prawnych w postaci standardów i opisanych w p. 1 (efektu rzeczowego)

Efekt projektu wymaga utrwalenia i dalszej promocji, co jest obecnie realizowane dzięki wsparciu WFOŚiGW w ramach trwającego projektu „W trosce o drzewa”. Na stronie internetowej projektu można znaleźć także

dorobek projektu „Drzewa dla zielonej infrastruktury Europy”.
<https://ekoinicjatywa.pl/w-trosce-o-drzewa-wfos/>

Wypracowane rozwiązania zasługują na upowszechnienie na szerszą skalę.

Informacje dodatkowe:

Do sprawozdania dołączamy:

1. Wydruk standardów ułatwiających zarządzanie drzewami
2. Poradnik Przyjaciół Drzew
3. Torba płócienna
4. Raport na temat Programu Check Trees
5. Płyta CD z załącznikami. Tabełaryczne zestawienie wykonanych działań i załączniki:
  - 01) szkolenia dla liderów cał
  - 02) szkolenia dla animatorów społecznych
  - 03) warsztaty opracowujące zakres systemu IT
  - 04) warsztaty wdrażające system IT
  - 05) seminaria rozpowszechniające podsumowujące
  - 06) pozostałe działania

STOWARZYSZENIE
„EKO-INICJATYWA”
82-500 Kwidzyn, ul. Miłosna 1
NIP 581-17-56-852, REGON 192077580
tel. 55 261 22 16
.....

pieczęć firmowa Beneficjenta

data

12.12.2022
.....

PREZES
Stowarzyszenia Eko-Inicjatywa
Ewa Romanów-Pekal
Ewa Romanów-Pekal
.....

podpisy i pieczątki imienne osób reprezentujących Beneficjenta

Opinia pracownika monitorującego WFOŚ w Gdańsku:

Akceptuję/nie akceptuję¹ sprawozdanie z realizacji zadania nieinwestycyjnego

Planowany główny efekt ekologiczny został/nie został¹ osiągnięty

Akceptuję/nie akceptuję¹ uzasadnienie przyczyn wystąpienia rozbieżności pomiędzy głównym efektem ekologicznym planowanym do osiągnięcia a rzeczywiście osiągniętym

Uwagi:

pracownik monitorujący (data, podpis)

.....

WFOŚ w Gdańsku
ul. Żurajska 10
80-208 Gdańsk
tel. 58 309 10 00
www.wfosgdansk.pl

---

¹ niepotrzebne skreślić